

Posudek diplomové práce (Posudek vedoucí práce)

Autorka diplomové práce: **Eliška Popovičová**
Studentka: **Pedagogické fakulty univerzity Karlovy v Praze; studijní kombinace německý jazyk - hudební výchova**

Téma diplomové práce: **K vymezení žánru lidové pohádky a ke zpracování látky o Sněhurce ve sbírkách vybraných německých autorů (J. K. A. Musäuse, A. L. Grimma a J. a W. Grimma)**

Práce byla podána na **Katedře germanistiky UK-PedF**
Vedoucí diplomové práce: **PhDr. Tamara Bučková, Ph.D.**
Oponentka práce: **PhDr. Viera Glosíková, CSc.**

Datum odevzdání: **15.11.2010**

1. K tematické komponentě diplomové

Eliška Popovičová si pro svou diplomovou práci vybrala téma z oblasti literární vědy, vymezení žánru lidové pohádky a komparaci látky o Sněhurce v pojetí různých autorů, jejichž tvorba se řadí do odlišných literárněhistorických uměleckých proudů.

2. Ke struktuře diplomové práce

Práce má logickou strukturu, je rozdělena do následujících kapitol: Úvod; Vymezení pojmů; Sbírký německých lidových pohádek, v nichž je zachycena látka o Sněhurce; Pohádka o Sněhurce jako literární látka; K jednotlivým zpracováním pohádky; Závěr; Shrnutí; Resumé; Seznam literatury; Obrazová příloha.

3. K obsahové stránce diplomové práce

Při vymezení žánru lidové pohádky diplomantka pracovala se stěžejními publikacemi jako jsou z oblasti německy psané literatury monografie „Märchen“ od M. Lüthiho, z oblasti ruské jazykové proveniencie monografie „Morfologie pohádky“ od V. J. Propos. Z české odborné literatury zabývající se pohádkou diplomantka citovala např. myšlenky H. Šmahelové, M. Geniové, K. Čapka a dalších. Do svých tezí o pohádce zahrнула závěry autorů zabývajících se literaturou pro dospělé i literaturou pro děti, oporou jí byli např. P. Brenner, R. Wilde, H.-H. Ewers a další.

Pojem „lidová pohádka“ se diplomantce podařilo vymezit adekvátně vytyčeným cílům, stejně tomu bylo i při vymezení pojmu „literární látka“.

Výběr sbírek, s nimiž diplomantka pracovala, si patřičně vymezila časově i prostorově. Dolní hranicí, jak diplomantka píše v úvodu, pro ni představoval rok, kdy byla – podle jí dostupných pramenů – vydána první německá pohádka (rok 1560, pohádka „Erdkühllein“ zapsaná

Martinem Montanusem), horní hranici ve zkoumání Elišky Popovičové představoval rok 1812, kdy bratři Grimmové vydali první svazek sbírky „Kinder- und Hausmärchen“ (Eliška Popovičová, DP, str. 7). Další kritériem vymezení zkoumané oblasti byl výskyt pohádkové látky o Sněhurce v německé literatuře. Stranou diplomantčina zkoumání programově zůstala literatura rakouská a švýcarská. Daná kritéria diplomantka nepřekročila, vymezené období zpracovala odvisle od svých cílů. Ve zpracování dané problematiky pracovala jak s publikacemi zabývajícími se teorií literatury, tak s publikacemi literárněhistorickými, dokázala skloubit částečně odlišný pohled vědců zabývajících se dějinami literatury pro dospělé čtenáře i dějinami literatury pro děti a mládež.

Za účelem popisu jednotlivých zpracování látky o Sněhurce Eliška Popovičová vytvořila dějové a motivické schéma, které lze označit za inovační. Strukturu popisu jednotlivých variant pohádky vytvořily kromě dějové linie také podobnosti či odchylky autorské varianty od žánru lidové pohádky, souznění charakteru pohádky s dobovým charakterem literárněhistorického kontextu, v němž jednotlivé analyzované literární texty vznikly. Při charakteristice sbírky „Kinder- und Hausmärchen“ od bratří Grimmů diplomantka upozorňuje na proměnu pohádky o Sněhurce, kterou tato pohádka prošla od prvního vydání do vydání poslední ruky. Dále toto tvrzení nijak nerozvádí, což lze vysvětlit vydáním prvních dvou dílů KHM v letech 1812 – 1815, které se staly horní hranicí zkoumaného časového období. Přesto prosím, aby se diplomantka u obhajoby k proměně pohádky o Sněhurce v podání bratří Grimmů vyjádřila.

Po analýze jednotlivých verzí pohádek následuje jejich komparace, ve které se diplomantka celkem velmi úspěšně pokusila nejen o srovnání jednotlivých pojetí žánru pohádky, ale také o komparaci autorských stylů J. K. A. Musäuse, A. L. Grimma a J. a W. Grimma.

Závěr

V závěru práce diplomantka shrnula poznatky z jednotlivých kapitol a došla k potvrzení hypotézy, v níž tvrdila, že „... lidové pohádce jako žánru bude nejbližší text bratří Grimmů, a že jednotlivá zpracování látky o Sněhurce bude kromě doby vzniku ovlivňovat také intence adresovat svou sbírku určitému čtenáři.“ (EP, str. 7). Spojení „určitý čtenář“ by bylo možné rozšířit na „čtenáře konkrétní věkové kategorie“, pod nímž by bylo možné chápat dětského, dospělého či dětského a dospělého čtenáře. V závěru Eliška Popovičová správně vyhodnocuje také některé ze znaků jednotlivých literárních proudů, které v pohádkách vystopovala.

Resumé

Resumé diplomové práce je napsáno v českém a německém jazyce a po obsahové i jazykové stránce k němu nemám připomínku.

Seznam literatury

Zahrnuje velké množství titulů, jejichž výběr je fundovaný. Diplomantka použila také mnoha internetových pramenů. Vypracování seznamu sekundární literatury odpovídá předepsané normě.

4. K formální a jazykové stránce diplomové práce

Práce má správné naformátování a velmi dobrou jazykovou úroveň. Pouze kapitoly, v nichž diplomantka převypravuje obsah jednotlivých verzí pohádky o Sněhurce, částečně přejímají

vypravěčský styl předlohy, což, zasazeno do odborného stylu diplomové práce, působí místy nepatříčně. Avšak tento nedostatek má víceméně stopový charakter.

5. Celkové hodnocení diplomové práce

Z práce je jasné osobní zaujetí tématem a velmi dobrá znalost odborné literatury. Diplomantka prokázala schopnost pracovat s odbornou literaturou a formulovat vlastní úsudky. K danému tématu přistupovala samostatně a inovačně. Práce je přehledná, je vhodně doplněna přílohami. Formálně i obsahově odpovídá požadavkům kladeným na diplomovou práci. Práci Elišky Popovičové doporučuji k obhajobě.

PhDr. Tamara Bučková, Ph.D.

V Praze, 29.12.2010